

ІНФОРМАЦІЙНІ МАНІПУЛЯЦІЇ В СУСПІЛЬСТВІ

Людина у сучасному суспільстві не може уявити свого життя без інформаційних технологій. Розвиток інформаційних систем створив опору для поширення маніпулятивного впливу на людей. Психологічні особливості людини та інформаційне середовище дозволяють впливати на підсвідомість, почуття, сприйняття людини з метою управління її соціальною поведінкою. Внаслідок цього навколо особи створюється «штучна» реальність, що впливає на її підсвідомість. А тому поряд з усіма позитивними наслідками розвитку інформаційного суспільства, породжуються передумови до порушення безпечної діяльності людини.

Маніпуляція – це процес впливу одним індивідом на іншого з метою виконання волі першого. Маніпуляція направлена на управління психікою іншої людини, має прихований характер і для неї необхідно створити фальшиву дійсність.

А. Шпеєр, однодумець Гітлера, визнав, що за допомогою таких технічних засобів, як радіо і гучномовець, у вісімдесяти мільйонів людей було відібране самостійне мислення. Це означає, що прийоми маніпуляції свідомістю використовуються вже тривалий період. Сучасна людина, навіть не здогадуючись про це, є потенційною жертвою маніпуляторів.

Активно даний вплив здійснюється через ЗМІ. Цей вплив залежить від політичних, культурних, соціальних, економічних умов, а також індивідуальних психологічних особливостей особи, на яку спрямований маніпуляційний вплив. Досить широко ЗМІ використовують методи впливу на підсвідомість особи, неусвідомлювані впливи. Але проблема маніпуляції ЗМІ є неоднозначною: жертвами маніпуляцій стають ті особи, які є психологічно слабкими, дозволяють собою маніпулювати, а тому і намагаються перекласти відповідальність за свої вчинки на інших. У цьому випадку вплив ЗМІ використовується як засіб самовиправдання

В ХХІ столітті існує ще один засіб інформаційної маніпуляції – Інтернет. Значна аудиторія користувачів Інтернету дає можливість проводити маніпуляційний вплив на свідомість людини без явного прояву. Відхилення фактів від достовірних не повинні виходити за межі сприйняття «пересічної» людини, що означає їх здатність залишатися непомітними і діяти на рівні підсвідомого

Таким чином, описана вище тенденція може призвести до створення інформаційного суспільства, думки та вчинки якого будуть формуватися на основі маніпуляційних впливів різного характеру. Тому доцільним є формування та розповсюдження системи знань про основні способи маніпуляції, а також навчання населення засобам виявлення маніпуляцій та захисту від неї.

Науковий керівник: Подо Т. А., к. філос. н., доцент